

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СПАДКОВЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Спадкове право
Викладач	Гришко Уляна Петрівна, доцент, к.ю.н., доцент кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
Е-mail викладача	uliana.hryshko@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ При вивченні навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Classroom, Google Meet, Zoom та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.cnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu/ Також можливі консультації шляхом листування через корпоративну електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є однойменна підгалузь права та законодавства, а також практика реалізації відповідних норм учасниками спадкових правовідносин.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна частина спадкового права. 2. Особлива частина спадкового права. <p>Спадкове право регулює коло суспільних відносин, які виникають в процесі переходу прав та обов'язків від фізичної особи (спадкодавця) до інших осіб (спадкоємців), а також ряд дотичних відносин, що пов'язані із питаннями спадкування.</p> <p>Основними джерелами цієї галузі виступають Цивільний кодекс України, Закон України «Про нотаріат», Закон України «Про міжнародне приватне право», Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України та ряд інших законів і підзаконних актів.</p> <p>Застосування спадкового законодавства в умовах ринкової економіки є дуже складним завданням і одним з основних, відповідальних напрямків роботи органів нотаріату та всіх інституцій громадянського суспільства. Підготовка юристів – фахівців у сфері спадкового права повинна стати одним з пріоритетних напрямів діяльності держави на сучасному етапі.</p> <p>Важливо, щоб здобувачі освіти володіли необхідними знаннями у сфері спадкування в рамках сучасного спадкового права.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Спадкове право» є формування у здобувачів мислення категоріями приватного права, закріплення необхідних юридичних знань з метою вирішення конкретних питань практичної діяльності щодо захисту суб'єктивних цивільних прав та інтересів у процесі спадкування.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни «Спадкове право» є набуття здобувачами знань та розуміння змісту норм спадкового законодавства України, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації цивільної правосуб'єктності учасників спадкових правовідносин, правильного застосування норм спадкового законодавства.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Загальні компетентності: ЗК 2 - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;</p>	

ЗК 3 - знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК 6 - навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

СК 13 - здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності;

СК 14 - здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів відповідно до вимог професійної етики. належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації;

СК 15 - здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування;

СК 16 - здатність до логічного критичного і системного аналізу документів розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного встановлення певних обставин.

ПРН 12. Донести до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло

ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів у різних правових ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські заняття / практичні	20
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
5	081 Право	3	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Змістовий модуль I. Загальна частина

Тема № 1. Спадкове право як окремий інститут цивільного права.	1	2	5
Тема № 2. Загальна характеристика видів спадкування.	1	2	5
Тема № 3. Спадкування за заповітом. Виконання заповіту.	2	2	10
Тема № 4. Спадкування за законом.	1	2	10

Змістовий модуль II. Особлива частина

Тема № 5. Спадкування окремих видів майна.	2	2	5
Тема № 6. Правове регулювання відкриття спадщини.	1	2	5

Тема № 7. Правове регулювання прийняття спадщини. Оформлення спадкових прав.	1	2	5
Тема № 8. Загальна характеристика спадкового договору.	-	2	5
Тема № 9. Охорона спадкового майна.	1	2	5
Тема № 10. Спадкування в зарубіжних країнах.	-	2	5
Разом за семестр	10	20	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни визначається Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затверджених Вченою радою ННЮІ ПНУ імені Василя Стефаника, протокол № 13 від 27.06.2024 р. – текст розміщений на сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма здобувачами на останньому семінарському занятті письмової модульної контрольної роботи, яка охоплює 2 змістові модулі. На письмову модульну контрольну роботу вноситься 1 описове завдання, яке оцінюється у 10 балів, 15 тестових завдань, які оцінюються по 1 балу, 2 визначення термінів, які оцінюються по 5 балів і одне практичне завдання, яке оцінюється у 15 балів. Максимальний бал за контрольну роботу складає 50 балів. За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів на семестр) здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття або ж займатися науковою діяльністю. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kcp.cnu.edu.ua/навчально-методичні-матеріали/ Здобувачі, які активно займаються науковою діяльністю можуть отримати до 10 додаткових балів на семестр.		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять передбачає поточні оцінки успішності (100-90 балів – «відмінно», 80-70 балів – «добре», 60-50 балів – «задовільно», 40-0 балів – «незадовільно»), які виставляються під час проведення семінарських (практичних) занять. Підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття виставляється в кінці семестру за результатами роботи на семінарських (практичних) заняттях, самопідготовки і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські (практичні) заняття та оцінок за відпрацьовані заняття. Підсумковий бал за семінарські заняття (максимально 45 балів) виставляється здобувачу в кінці семестру за результатами роботи на семінарських заняттях. Отримані «незадовільні» оцінки не враховуються при додаванні оцінок, але входять у загальну кількість отриманих оцінок (п.2.4.2.1. Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затверджених Вченою радою ННЮІ ПНУ імені Василя Стефаника, протокол № 13 від 27.06.2024 р.)		

Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувачу виставляється залік за умови виконання всіх видів робіт, передбачених силабусом. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для не виставлення заліку.
Підсумковий контроль	Залік. Підсумковий бал розраховується та виставляється викладачем на останньому семінарському занятті та складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття та самостійної роботи (максимально 45 балів), балу за модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) і балу за індивідуальну роботу (максимально 5 балів) та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) і в сукупності становить максимально 100 балів (п. 4.6.1. Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затверджених Вченою радою ННЮІ ПНУ імені Василя Стефаника, протокол № 13 від 27.06.2024 р. – текст розміщений на сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Зміст питань, форма, структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (письмової модульної контрольної роботи) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються керівником навчальної дисципліни. За бажанням (для отримання додаткових балів) здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання. Види, інструкції щодо виконання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри <https://kcp.cnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf> усвідомлюючи наслідки порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf

Відвідування занять:

Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і семінарські заняття. Пропуски занять семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (Методичні рекомендації до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni_rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу може відняти 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (Методичні рекомендації до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя

Стефаніка <https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf>

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаніка https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Цивільне право (загальна частина). Курс лекцій. за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Х.; ЕКУС. 2021. 448 с.
2. Спадкове право: Нотаріат. Адвокатура. Суд : наук.-практ. посіб.. С. Я. Фурса, Є. І. Фурса, О. М. Клименко та ін.; за заг. ред. С. Я. Фурси. Київ : Видавець Фурса С. Я.: КНТ, 2007. 1216 с.
3. Спадкове право України. Кухарев О. Є. підручник. Київ: Алерта, 2020. 362 с
4. Заїка Ю.О. Становлення і розвиток спадкового права в Україні: Монографія. К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2004. 288 с.
5. Дякович М. М.Хрестоматія нотаріального права: навч. посіб. 2-е вид. К.: Істина, 2018. 480 с.
6. Кухарев О. Є. Спадкове право України: підручник. Київ : Алерта, 2020. 362 с
7. Кухарев, О.Є. Диспозитивність в спадковому праві: дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / О.Є. Кухарев; МВС України, Харків. нац. ун-т вн. справ. Харків, 2020. 534 с.
8. Цивільне право (особлива частина). Курс лекцій. за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Х.; ЕКУС. 2022. 640.
9. Спадкове право : крізь призму судової практики ; за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Х.; ЕКУС. 2021. 536 с.
10. Михайлів М. О. Правове регулювання відносин спадкування в міжнародному приватному праві: монографія. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 520 с
11. Особливості прийняття спадщини у 2024 році. Координаційний центр з надання правничої допомоги. 27 лютого 2024 року. URL: <https://court.gov.ua/press/news/1563402/>
12. Леся Соловчук. Нові правила спадкування в Україні: що змінюється у 2024 році. Суспільство. URL: <https://delo.ua/society/novi-pravila-spadkuvannya-v-ukrayini-shho-zminyujetsya-u-2024-roci-428524/>

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках для підготовки до семінарських занять і самостійної роботи, розміщених на сайті кафедри - <https://kcp.cnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

Викладач:

Уляна ГРИШКО, доцент
кафедри цивільного права